

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.II.37.941/2015/4.

A tanács tagjai: . Kalas Tibor a tanács elnöke
 . Tóth Kincső előadó bíró
 . Rothermel Erika bíró

A felperes: felperes neve
(felperes címe)

A felperes képviselője: . Ferencz Márta ügyvéd
(cím)

Az alperes: Országos Környezetvédelmi és
Természetvédelmi Főfelügyelőség
(1016 Budapest, Mészáros utca 58/A.)

Az alperes képviselője: fogalmazó

A per tárgya: hulladékgazdálkodási ügy

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat:écsi Közigazgatási és
Munkaügyi Bíróság

4.K.27.247/2014/8.

Rendelkező rész

A Kúria a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
4.K.27.247/2014/8. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön
felhívásra - 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási
illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] 2012. szeptember 26-a óta a felperes tulajdonában áll a ...
helyrajzi számú terület, amely az 1960-as évektől lakossági
kommunális és inert hulladék elhelyezésére szolgált. Az ingatlanon
a felperes is hulladékgazdálkodási tevékenységet kívánt folytatni.
A felperes vállalkozási tevékenysége keretében épület bontási

tevékenységet végez. A felperes az adott területre saját teherautóval - változó intenzitással - szállítja a bontási munkáiból származó hulladékot és építési anyagot. A felperes tevékenységét oly módon végzi, hogy mindig a bontás helyén válogatja szét a hasznosítható anyagokat, ezeket ... úti telepére szállítja, a törmeléket pedig a tárgybeli ingatlanra.

- [2] A ... Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség (továbbiakban: elsőfokú hatóság) munkatársai 2014. január 21-én helyszíni ellenőrzést tartottak a tárgybeli ingatlanon. Megállapították, hogy a területen teherautó használat és hulladéklerakás friss nyomai találhatóak; a korábban beszállított és felhalmozott hulladékokat prizmákba rendezték, tömörítették, a hulladék módszeres és szakszerű hulladékdepónia művelés arculatát mutatja. A hatóság rögzítette, hogy a hulladék kb. 2.000 m² nagyságú területen helyenként 10-15 méter magasságban helyezkedik el, a felperes hulladékgazdálkodási engedéllyel és telepengedéllyel nem rendelkezik.
- [3] Az elsőfokú hatóság 2014. január 28. napján kelt 1337-2/2014. számú határozatával a hulladékok hulladékkezelési engedély nélküli kezelését (hulladék ártalmatlanítás lerakással) azonnali hatállyal megtiltotta, egyidejűleg kötelezte a felperest, hogy gondoskodjon a tárgyi ingatlanra beszállított és felhalmozott, valamint tömörített, prizmákba rakott - EWC 17 főcsoportba tartozó - építési és bontási hulladék kitermeléséről és annak engedéllyel rendelkező szervezet általi kezeléséről. Ezt követően és párhuzamosan a ... Város Polgármesteri Hivatal Hatósági Főosztály Igazgatási Osztálya által folytatott telepengedélyezési eljárással, az elsőfokú környezetvédelmi hatóság 2014. február 5-én végzésben értesítette a felperest arról, hogy a hulladékokkal kapcsolatos kötelezettségek megszegése (nem veszélyes hulladékok engedély nélküli kezelése) miatt hatósági eljárást indít vele szemben. Az elsőfokú hatóság felhívta a felperest arra, hogy nyilatkozzon a tárgyi ingatlanon található hulladék mennyiségéről.
- [4] 2014. február 18-án a hatóság ismételten ellenőrizte a telephelyet és azt állapította meg, hogy a hulladék mennyisége 6.500 tonna. Ezt követően az elsőfokú hatóság 2014. február 28. napján kelt 1337-10/2014. számú határozatával a felperest 118.319.400 forint hulladékgazdálkodási bírság megfizetésére kötelezte. A hatóság határozatában hivatkozott a hulladékokról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Ht.) 2. § (1) bekezdés 2., 17. és 24. pontjára, 17. § (1) bekezdésére és 14. § (1) bekezdésére. Mindemellett rögzítette, hogy a felperes a bontás helyszínén gyűjthet engedély nélkül hulladékot, az onnan elszállított hulladéknak más ingatlanon történő elhelyezése azonban nem minősíthető gyűjtésnek, az már a hulladék ártalmatlanítás körébe esik, s mint ilyen tevékenység, hatósági engedélyhez kötött, mellyel felperes nem rendelkezik. Ezért a Ht. 86. § (1) bekezdés b) pontja alapján bírságot alkalmazott, melynek összegét a 271/2011. (XII. 21.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Rendelet) 1. § (1)

bekezdése, 1. § (3) bekezdés d) pontja és 3. § (6) bekezdése alapján állapította meg.

- [5] A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes a 2014. július 11. napján kelt 14/2421-5/2014. iktatószámú határozatában az elsőfokú határozatot helyben hagyta.

A kereseti kérelem és az alperesi ellenkérelem

- [6] A felperes keresetében a közigazgatási határozatok hatályon kívül helyezését kérte. Vitatta a bírság kiszabásának jogalapját, annak összecszerűségét azonban nem. Álláspontja az volt, hogy a hatóság a tényállás tisztázási kötelezettségének nem tett eleget, nem vizsgálta a különböző időszakra vonatkozó hatályos jogszabályi rendelkezéseket, nem alkalmazta Ht. 2013. július 12. napja előtt hatályos rendelkezéseit. Állította továbbá, hogy hulladékgazdálkodási tevékenységet nem végez, hiszen saját tevékenységéből származó hulladékot saját ingatlanán csak átmenetileg helyez el. Kifogásolta, hogy a hatóság döntésében hivatkozott a telepengedélyezési eljárásra.
- [7] Az alperes ellenkérelmében fenntartotta a határozatában foglaltakat.

Az elsőfokú ítélet

- [8] Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletében a felperes keresetét elutasította. A bíróság vizsgálta, hogy a felperes engedélyköteles tevékenységet végzett-e szükséges engedély hiányában. Ennek körében megállapította, hogy a hatóság tényállás-tisztázási kötelezettségének eleget tett, hiszen többször is helyszíni ellenőrzést tartott a tárgybeli ingatlanon, ennek során meggyőződött az ingatlanon folyó tevékenységről. A helyszíni szemlén tapasztaltakat a rendelkezésre álló jegyzőkönyvek kellő bizonyítóerővel tanúsítják. Utalt arra is, hogy a hatóság beszerezte a ... Város Polgármesteri Hivatalának tájékoztatását, amely lényegében a perbeli ingatlanon végzett tevékenységre vonatkozóan szolgáltatott adattal (felperesi nyilatkozat). Ezért a bíróság úgy ítélte meg, hogy a hatóság a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 50. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettségét nem sértette meg. Álláspontja szerint a felperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy nem folytatott engedélyköteles tevékenységet. Nem vitatott körülményként utalt arra, hogy a felperes a telephelyére a bontási tevékenységből származó hulladékot szállítja, ott lerakja és azt tárolja. A hulladéklerakást a Ht. 2. számú melléklete D1 pontja alapján ártalmatlanítási műveletnek minősítette, megállapítva, hogy az a Ht. 17.§ (1) bekezdése alapján csak hulladékgazdálkodási engedély alapján végezhető. Mindezek miatt indokoltnak tartotta a Ht. 86. § (1) bekezdés b) pontja alapján a bírság kiszabását. Hivatkozott

arra, hogy a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 15. § (1) bekezdése alapján a hatósági ellenőrzéskor hatályos jogszabályi rendelkezéseket kellett figyelembe venni, ezért teljesen szükségtelen volt a 2013. július 12-e előtt hatályos rendelkezések vizsgálata. Megállapította azt is, hogy a felperes rekultivációval kapcsolatos hivatkozásai sem relevánsak, mivel a rekultivációs eljárásban hozott bárminemű döntés nem hat ki a jelen eljárásra, a szükséges engedélyek nélkül végzett tevékenység jogkövetkezményeinek viselésére.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [9] A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a jogszabályoknak megfelelő új határozat meghozatalát kérte. Állította, hogy a hatóság az eljárása során nem kellően tisztázta a tényállást, és a különböző időszakokra vonatkozó hatályos jogszabályi háttérrel sem tárt fel. Érvelése szerint a 2013. július 12-e előtt hatályos Ht. 14. § (1) bekezdése engedély nélkül engedte végezni a hulladék szállítását, amennyiben a tevékenység nem volt üzletszerű. Továbbá a hulladék gyűjtését is, ha a hulladék birtokosa saját ingatlanán, telephelyén végezte azt. Ezért úgy ítélte meg, hogy a hatóság nem volt következetes, amikor nem vizsgálta az egyes időszakokban hatályos rendelkezéseket. Vitatta azt a tényt is, hogy a társaság hulladékgazdálkodási tevékenységet folytatott, hulladékot kezelt, ártalmatlanított. Állította, épületbontási tevékenysége és építési területet előkészítő tevékenysége során képződő hulladék a társaság tulajdona, így a felperes eredeti hulladéktermelő. Ezért a Ht. 2.§ 17a. pontja szerint nem gyűjtő, 26. pontja szerint hulladékgazdálkodási tevékenységet nem végez, hiszen saját tevékenységéből származó hulladékot a saját ingatlanán átmenetileg helyezi el, a későbbiekben pedig a Ht. 32. §-ában foglaltaknak megfelelően gondoskodik a hulladék kezeléséről. Változatlanul nem értette, hogy a telepengedélyezés köteles tevékenység megtiltásának és az ezzel kapcsolatos hatósági eljárásnak milyen kapcsolata volt a környezetvédelmi hatósági eljáráshoz. Sérelmezte, hogy a hatóság azt sem vizsgálta, hogy a tárgyi ingatlanon már az 1960-as évektől folyt **B., H. és V.** területről kommunális és inert hulladék elhelyezése, a terület korábban a ... Mezőgazdasági Szövetkezet, majd több magánszemély tulajdonában állt, a társaság csak 2012. szeptember 26-án vásárolta meg azzal a céllal, hogy később hulladékgazdálkodási tevékenységet folytasson ezen a telephelyen. Érvelt azzal, hogy el kívánja végezni a terület rekultivációját, ez iránt már kérelmet is előterjesztett. A kérelméhez mellékelte egy geodéziai felmérést 2014 márciusából, amely szerint az összesen 12.070 m² területen az 1960-as évektől kezdődően lerakott hulladék mennyisége kb. 15.000 m³, mely a területen változó vastagságban lett leterítve. Hivatkozása szerint a telepen átmenetileg

elhelyezett inert hulladékot a rekultiváció során kívánja felhasználni, másrészt pedig átadással kerül hasznosításra.

- [10] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte. Utalt arra, hogy a felperesnek, mint hulladékbirtokosnak a hulladék-ártalmatlanítási és szállítási tevékenysége folytatásához hatósági engedéllyel kellett volna rendelkeznie, mely nem állt rendelkezésre annak ellenére, hogy e területet hulladék elhelyezési céllal vásárolta. Irrelevánsnak tekintette a rekultivációra vonatkozó hivatkozást, és alaptalannak azt, hogy hatósági döntését kellően nem indokolta. Álláspontja szerint a jogerős ítélet ténybelileg és jogilag is megalapozott.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [11] A Kúria a jogerős ítélet törvényességét a felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem keretei között vizsgálta a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 275.§ (2) bekezdése alapján.
- [12] A Kúria megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az ügyben releváns tényeket megállapította, a vonatkozó jogszabályokat megfelelően értelmezte és alkalmazta, így törvényes és megalapozott döntést hozott.
- [13] A felperes felülvizsgálati kérelmében felhozottakra figyelemmel a Kúria elsődlegesen arra mutat rá, hogy a felülvizsgálati eljárásban a bíróság eljárása és ítélete törvényességének ellenőrzésére kerül sor. Ezért irreleváns minden olyan érvelés, melyet a felperes a hatósági eljárás kritikájaként fogalmaz meg. Az eljárt bíróság a Ket. 50.§ -át nem alkalmazta, mivel az a hatósági eljárásra vonatkozó rendelkezés, ezért azt nem is sérthette meg.
- [14] Alaptalanul érvelt azzal a felperes, hogy ügyében külön vizsgálatot kellett volna folytatni a 2013. július 12-e előtti szabályok alapján. Erre két okból sem kerülhetett sor. Egyrészt a hatóság az eljárása megindításakor és a közigazgatási jogviszony keletkezésekor hatályos szabályokat köteles alkalmazni, mely következik az elsőfokú bíróság által idézett Jat. 15.§ (1) bekezdéséből. Ezen túlmenően a bíróság Pp. 339/A.§-a alapján a határozathozatalakor fennálló tények és alkalmazandó jogszabályok alapján vizsgálja felül a közigazgatási határozat törvényességét. Ezzel ellentétes álláspontjának alátámasztására - az állítás megismétlésén kívül - felperes semmilyen jogi hivatkozást, jogszabályt tartalmazó érvelést nem tudott megjelölni, így e törvényességi kifogás nyilvánvalóan alaptalan.
- [15] Nem kétséges, hogy a felperes az adott ingatlanon folyamatosan helyez el hulladékot úgy, hogy bontási tevékenységéből származó törmeléket ide szállítja és lerakja. Ez okból az ellenőrzéskor fennálló jogi szabályozás alapján indokolt e cselekményének minősítése, hiszen a hulladék adott területen való lerakásával megvalósuló ártalmatlanításnak, mint folyamat- és környezetterheléssel járó cselekménynek minden időben meg kell

felelnie a vonatkozó szabályoknak, jogszabályváltozást a hulladékkezelőnek követnie kell.

- [16] Helyesen érvelt a bíróság és a hatóság is azzal, hogy a hulladék birtokosának kötelezettsége a Ht. 31.§ (2) bekezdése alapján, hogy a hulladék kezeléséről gondoskodjon. A Ht. 31.§ (2) bekezdése sorolja fel a hulladék kezelésének eseteit. A felperes a saját ártalmatlanítási tevékenységén kívül eső megoldások alkalmazását nem bizonyította a Pp. 164.§ (1) bekezdése szerinti kötelezettsége ellenére, így a bizonyítatlanság következményeit a Pp. 3.§ (3) bekezdése alapján viselni köteles.
- [17] Ez okból indokoltan állapította meg a bíróság, hogy a felperes hulladékkezelést (hulladék ártalmatlanítást) hajtott végre a Ht. 2. számú melléklet D1 pontja szerint, amikor a hulladékot ingatlanán lerakta. Az ártalmatlanítási tevékenység a Ht. 17.§ (1) bekezdése alapján engedélyköteles tevékenység, mellyel felperes nem rendelkezett.
- [18] Felperes maga nyilatkozta, hogy a bontási területéről az adott törmeléket maga szállítja a tárgyi ingatlanra. A Ht. 14.§ (1) bekezdése alapján e tevékenység is engedélyköteles, mellyel felperes szintén nem rendelkezett.
- [19] Mivel a felperes két olyan tevékenységet is végzett, melyhez engedélyre lett volna szüksége, ezért a határozat jogalapja kétséget kizáróan fennáll, a jogerős ítélet e vonatkozásban tett megállapításai és érvelése megalapozott.
- [20] A felperes állította a felülvizsgálati kérelmében, hogy a tényállás amiatt sem tisztázott, mert a tárgyi ingatlanon már az 1960-as évektől kezdve hulladék elhelyezése zajlik, a terület több személy tulajdonában volt. Ez a hivatkozás jogi érvelés és abból levezetett következtetés nélkül alkalmatlan arra, hogy arról a Kúria érdemben állást foglaljon. Amennyiben ezzel a felperes arra akart utalni, hogy nem ő, hanem a korábbi tulajdonosok tevékenységének eredménye a területen lévő és a döntéshozatal során figyelembe vett hulladékmennyiség, akkor erre nézve őt terhelte volna a bizonyítási kötelezettség, melynek nem tett eleget, így az állítás alátámasztásának hiánya a terhére értékelendő [Pp. 164.§ (1) bekezdés és Pp. 3.§ (3) bekezdés].
- [21] Helyesen mutatott rá a bíróság arra is, hogy a rekultivációra irányuló felperesi szándéknak nincs jelentősége a hulladékok engedély nélküli szállítása és kezelése körében tett hatósági intézkedés vonatkozásában, mivel az engedélyezési kötelezettség alól az mentességet nem biztosít, így az erre vonatkozó - és szintén érdemi érvelést nélkülöző - felülvizsgálati hivatkozás alaptalan.
- [22] Fentiekre tekintettel a Kúria azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet nem törvénysértő a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott okokból, ezért azt a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A döntés elvi tartalma

- [23] *A hulladékgazdálkodási tevékenység (ártalmatlanítás, szállítás) engedélyköteles voltáról a hatóság az eljárás megindulásakor hatályos szabályok szerint dönt. Ha az ügy lényeges körülményeit érintő állításait a bizonyításra köteles fél nem bizonyítja, akkor azt a terhére kell értékelni.*
[1952. évi III. törvény 3.§ (3) bekezdése, 164.§ (1) bekezdése, 339/A.§-a, 2012. évi CLXXXV. törvény 14.§ (1) bekezdés, 17.§ (1) bekezdés, 31.§ (2) bekezdés, 2. számú melléklet D1. pont]

Záró rész

- [24] A felülvizsgálati kérelmet a Kúria a Pp. 274.§ (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.
- [25] A pervesztes felperes a költségviselés szabályai és a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján köteles viselni a felülvizsgálati kérelem előterjesztésekor hatályos 1990. évi XCIII. törvény 50.§ (1) bekezdése szerinti mértékű felülvizsgálati illetéket.
- [26] A pernyertes alperest a felülvizsgálati eljárásban fogalmazó képviselte, részére perköltség - külön kérelem és igazolás hiányában - nem állapítható meg.

Budapest, 2016. május 18.

**Dr. Kalas Tibor s.k. a tanács elnöke, Dr. Tóth Kincső s.k. előadó
bíró, Dr. Rothermel Erika s.k. bíró**